

Capítol u

A manera d'introducció

— Jim Lovell?

—Jo mateix.

—Bon dia, senyor, sóc la Karen Lester, periodista del *Times Magazine*.

—Vostè dirà.

—Li telefono perquè el voldria veure. Com vostè sap, la nostra revista atorga cada any el títol d'home o de dona de l'any a la persona que hagi tingut més influència en el món en el transcurs dels últims dotze mesos. En edicions anteriors han guanyat el premi Charles Lindbergh,¹ el mahatma Gandhi, John Fitzgerald Kennedy o també Martin Luther King.

—Sí, ho sé.

1. Primer home que va travessar l'Atlàntic en avió, el 1927.



–Doncs li truco perquè el *Time* l'ha escollit a vostè per ser «l'home de l'any 1968», en companyia de Frank Borman i de Bill Anders, esclar. I en aquest context, m'agradaria fer-li un retrat. Ens podríem veure?

–Però vostè no és la corresponçal del *Times Magazine* a Houston, oi que no? Oi que no se n'encarrega vostè, dels temes espacials?

–No, exacte. Treballo a la redacció, a Nova York. Sóc reporterera i escric per a les pàgines de societat de la revista. Però, per al retrat de l'home de l'any, el nostre cap de redacció vol un periodista que tingui una mirada nova sobre la qüestió. Així és que m'ha demanat que l'hi fes jo. Que tindria una mica de temps per poder-li fer una entrevista?

–D'això... sí. Es pot fer per telèfon?

–No, millor que no. Necessito coneixe'l en carn i ossos, veure on treballa. Suposo que d'ençà que ha tornat a la Terra està molt sol·licitat, però podria venir-lo a veure a la NASA, a Houston...

–Si li va bé... Quan voldria venir?

–Com més aviat millor... El temps d'agafar un bitllet d'avió... Li aniria bé dimecres a la tarda?

–Potser millor dijous al matí, a les 10. Vingui a la recepció de l'edifici 5 i demani per mi.

–Perfecte. Fins dijous a les 10. Passi-ho bé, senyor Lovell, i moltes gràcies.

Capítol dos

Al Centre de Vols Tripulats de la NASA
La infantesa d'un astronauta
La cursa de l'espai



Asseguda al darrere del taxi, la Karen Lester es mirava tota nerviosa el rellotge. Si tot continuava igual, arribaria tard, i no ho podia sofrir. A fora, el paisatge anava desfilants, monòton: l'autovia 1 i els afores de Houston, semblants a tots els afores. Res que indiqués que s'acostava al Centre de Vols Tripulats de la NASA.

–Perdoni, falta gaire?

–Cinc minuts.

La noia es va treure de la bossa un mirallet per comprovar l'estat del maquillatge quan un guspireig, a l'esquerra, va cridar-li l'atenció: una gran extensió d'aigua. Va sentir-se alleujada: si allò era Clear Lake, volia dir que, en efecte, ja arribava. L'autovia va franquejar un braç d'aigua i tot seguit, just després, a la dreta se li va aparèixer una gran superfície amb gespa i edificis nous. Devia ser allí.



El conductor va posar l'intermitent i va abandonar l'autovia. Al cap d'un centenar de metres, va entrar dins l'immens complex espacial de Houston. La periodista va buscar paraules per definir allò que veia. «Tot és quadrat», va pensar. «Vist del cel estant deu semblar un tauler d'escacs, un tauler gegantesc amb caselles ocupades per dotzenes d'edificis, d'aparcaments i d'espais verds.»

–Quin número m'ha dit que era, senyora?

–L'edifici cinc.

El taxi va girar a l'esquerra i després a la dreta, i es va deturar davant d'un immoble modern. La façana blanca amb les finestres fosques també semblava un tauler d'escacs.

–Ja hi som. Són quatre dòlars vuit-cents.

La periodista li va allargar un bitllet de cinc dòlars.

–Quedi's el canvi...

Va sortir del taxi i va mirar el rellotge: 9.50. Encara li sobraven deu minuts. Va treure's de la bossa un quadern amb espiral i una ploma i, amb una mà tota tremolosa de fred, va escriure: «Grans afores, autovia interminable, immens llac guspirejant, tauler d'escacs gegant amb edificis nous, aparcaments en bateria, espais molt verds. Temperatura fresca». Li agradava incorporar als reportatges el màxim possible d'impressions en calent, detalls que utilitzaria –o no– i que donarien vida al seu article.

Va entrar a l'edifici i es va adreçar a l'agent de seguretat.

–Bon dia, tinc hora amb el senyor Jim Lovell.

–De part de qui?

–Karen Lester, del *Time Magazine*.

–Ara mateix l'avisó. Em pot donar algun carnet que la identifiqui?

La periodista va donar-li el passaport i va rebre a canvi un passi. Mentre esperava l'arribada de l'astronauta va observar d'esma el vestíbul d'entrada i va anotar: «Edifici net i funcional. Clàssic. Res que permeti pensar que ens trobem allí on es conceben les tecnologies més avançades del món. Amb prou feines un model reduït de coet com a element de decoració...».

–La senyora Lester?

–Sí.

–Bon dia tingui, sóc en Jim Lovell.

Se'l va mirar. Tenia una quarantena d'anys. Més aviat guapo, alt, però no en excés, rostre oval, cabells marrons i curts, somriure encisador, rostre d'intel·ligència espurnejant, una vaga retirada a l'estil d'en James Stewart.

–Bon dia, senyor Lovell.

–Ha tingut un bon viatge?

–Sí, gràcies.

–Vingui sisplau, anem al meu despatx.

La periodista el va seguir per un laberint de passadissos. En aquells moments, no sentia res. Tanmateix, caminava al darrere d'un heroi celebrat per tot Amèrica, un astronauta que havia desfilat sota el confeti en una desfilada a Nova York, un nou Cristòfor Colom. A la redacció del *Time*, la decisió de designar-lo home de l'any havia estat una

evidència per a tothom. Tret de la Karen Lester. Potser perquè ella era una dona.

L'any 1968 havia estat ric en esdeveniments importants. A l'abril, el pastor Martin Luther King, militant no violent i premi Nobel de la Pau, que havia fet tant pels drets civils dels negres als Estats Units, havia estat assassinat –ella havia tingut l'oportunitat de poder-lo conèixer, un home impressionant. A l'estranger, el conflicte del Vietnam s'empantanegava. Dotzenes de milers de joves americans eren enviats al combat i molts tornaven dins la caixa de morts. Autèntics herois, per més que fossin anònims. Què més? A l'Europa de l'Est, hi havia hagut la primavera de Praga: durant set mesos, els comunistes txecoslovacs s'havien oposat a l'URSS amb valentia. Conduïts per Alexander Dubcek, havien introduït la llibertat de premsa, d'expressió i de circulació. Això havia disgustat molt a Moscou: els soviètics havien enviat els seus tancs a Praga per esclafar la rebel·lió. Dubcek hauria merescut amb escreix ser l'home de l'any. I, a un altre nivell, també Bob Beamon: als Jocs Olímpics de Mèxic havia polvoritzat el rècord del món de salt de llargada. El seu nou record, sobrehumà, resistiria sens dubte unes quantes dècades...

Tots, doncs, a la seva manera, es mereixien el títol.

Però van ser en Jim Lovell i els seus dos companys de l'Apollo-8 els qui van ser escollits. Tanmateix, no havien pas posat els peus sobre la Lluna –fins aleshores ningú no els hi havia posat. Els tres astronautes, simplement,

s'havien instal·lat dins una càpsula i després havien estat enviats a l'altre costat de la Lluna i retornats a la Terra. Tan heroic era, això?

–Ja hi som –va anunciar en Jim Lovell mentre obria una porta.

La noia va entrar dins un despatxet amb una taula plena de documents, tres cadires, una finestra i uns diplomes penjats a la paret.

–Segui –va dir l'astronauta tot fent el mateix–. Vol un cafè?

–Doncs... no, gràcies.

–De manera que em volia conèixer.

–Sí. Tal com li vaig dir per telèfon, el meu diari l'ha nomenat home de l'any. Així és que m'agradaria fer-li un retrat per tal que els nostres lectors el coneguïn una mica millor, sàpiguen qui és i d'on ve.

Ella va agafar el bloc amb espiral i el bolígraf. «I jo», va pensar, «vull saber si té fusta d'heroi...».

–Abans d'explicar-me l'Apollo-8, potser podríem començar per la seva joventut. Quan era petit, ja somiava ser astronauta?

–No, aquest ofici encara no existia.

–Vull dir si ja se sentia atret per l'espai...

–No, la veritat. A mi, el que m'apassionava eren els coets. Fabricava petits coets artesanals. Però el primer que vaig fer també hauria pogut ser l'últim...

–M'ho pot explicar?